

Tas Latweefschu draugs.

1846.

28. Febr.



9ta
Lappa.

T i n t e s = g l a h s i t e .

Stabsts, kà Deews teem palihds un tohs isglahbj,
kas winna zeltus staiga un winnu bihstahs.

(Ohtra, beidsama nodakta.)

Pehz kahda laizina muhsu behdigš sŕihwera-
fungš tà kà atmohdahš, dohmadams: „Var to,
ka es preeksch nelaiŕa teefas-fungu galwojis, man
nebuhs ja-maksa; nu jaw ta leeta, warr buht, buhs
izmekleta. Kungš bij' ne ween labš un gohdigš
wihrs, bet arri labš palihgš katram behdigam.
Warr buht, ka preeksch mirschanas kahdam lab-
bam draugam naidu aisdewis, ko naw peeraksti-
jis, bet nu parahdneeks gan vats sawu parahdu
buhs usdewis. Tad nabbagai atraitnei nekaites
ne kas. Bet man? Es nu gan esmu 20 dahl-
derus parahdà, bet Deews palihdsehš tohs nopel-
niht un ardoht, ja winsch manni ween pee wesseli-
bas usturrehs. Darba taggad gan wehl naw,
jo tas nu irr mirris, preeksch ka lihds schim strat-
daju; bet kas strahdaht gribb, tam darba ne kad
netruhkst. Tadeht pazeltees, tu wezza nosfum-
musi firšs!“

Tà Krühminsch runnaja ar sewi, sawas pils-
 sehtas tohrnus eeraudsidams. Sirds tam pukste-
 ja, ka pats to warreja dsirdeht, brihscheem no preeka,
 brihscheem no behdahm. Jau krehsla mettehš, kad
 zaur pilssehtas wahrteem eegahje peekuffis un is-
 falzis; tahlsch zetsch tam bij fo eet, un tikkai ar
 mas zetta-naudas, un tadeht tam dauds frohgeem
 bij ja-eet garram, bes atpuhschanas un ne-ehdu-
 scham. Lehnam wilkabs pa eelu us sawu mahju;
 mahjai peenahzis, redseja pa lohgu, ka Anna pa-
 schu laiku eededsinaja swezzi. Preeks tai spihdeja
 no azzim — bet nabbadsite! ta ne sinnaja to, ka
 nu pat winnas preeks un zerriba isputteschoht.
 — Bet kas tad tur bij pee Krühmina rakstama
 galda? Pee ta masš sinuks puisenihts, ar dselta-
 neem matteem, spehleja ar Krühmina brilles-lah-
 diti. Tas bij — nupat behrns greesehš us loh-
 gu, — tas bij nomirruscha teefas-kunga masajs
 Zahnihts. Rà tad tas schè irr? fur winna mahte?
 — Krühminsch gan drihs aismirfe sawu behdu-
 wehsti, fo tas bij lihds atneffis, kad scho masu
 engeliti eeraudsija. Behrns bij atnahzis lihds fleeg-
 sni, kad Krühminsch patlabban kahju istabà zehle,
 — tas tam mihligi, kà jaw pasihstamam, smehjahš
 pretti, un Anna preezigi Krühminu apfweizinaja.
 Winsch apkampe to mihligi; nu tas wehl eesahke
 praffiht par to behrnu. Anna tam atbildeja: „Mah-
 te tam wakkar nomirre ar karstuma drudsi, — woi
 tad man nu nebij par ta tehwa behrnu apscheh-
 lotees, kas muhs — lihds schim usturrejis? Krüh-
 min, es teescham ween taru prahtu gribbeju dar-
 riht, scho masu puiseni par audsekni peenemda-
 ma. — Deews muhs irr baggatus un laimigus
 darrijis, — un ja mehš arr' ne kahdas mantas

nedabbutu, mehš tomehr scha nabbaga bahrischa newarretu bes palihga atstaht, stary swescheem laudim; Deewš mums gan palihdsehs!“ —

Paturri tahdu prahtu, mihta seewin, tà Krühmisch preezigs teize: mehš ne-effam wis bagigati, muhsu zerriba irr wehjá, kà pellawas ta irr isputtejusi! Woi wehl turrefi sawu wahrdu? Seewa, nobahlejusi, fritte us krehla.

„Ta irr leela mantoschana, ja kas Deewam kalpo un irr peeteezigs; jo mehš neneeka ne-effam eenessufchi pafaulê, tad irr sinnamš, ka mehš arri neneeka newarram isnest. Bet kad mums sawa barriba un apgehrš, tad lai mums peeteek;“ (1 Tim. 6, 6—7.) tà Krühmisch noffummuschu Annu laipnigi usrunnaja un maso puifiti glaudija mihligi, nolikke sawu zetta-fohmu un eefahze istabâ krahmeteš, itt kà tas negribbetu seewas ismissufchu prahtu ne mas redseht.

Puifens peeglaudehs pee raudadamas Annas, un lubdse, lai to gulleht laischoht. Anna ar nogurruschahm kahjahm maso aisnesse us gultinu. Wehl ta newarreja eefahkt runnaht, un ar ween wehl tà kà mehma stahweja pee sawa audsekna gultas, kad tas jaw fenn faldi gulleja. Krühmisch nu lehnem peegahje pee tahš, speede winnas galwu sew pee kruhtš, un us behrnu rahdidamš, tà teize: „Woi mums no muhsu behdahm jaw naw mantas deesgan? — Redsi, schis behrns nu mums peederr!“ — Anna raudadama pafmehjahš. — Krühmisch teize: „dsihwofim nu wehl taupigaki, kà lihds schim: es wairš nelaffischi zeitungu, un par deenu tikkai weenu pihpi ween pihpeschu.“

„Un es,“ fazzija Anna, „wairš nedferschu kap-pijas, un par neddetu tikkai diwreis gattu wahrischi,

lai ween masajs puisens paleef pee mums. " —

„Nanna firds-mihla seewin!“ Kad Krühminsch preezadamees tà teize un to apkampe mihligi, — reds', tad pee durwin tublin klaudsinaja, un teefas-ful-lainis atnesse gramatu. Krühminsch, to atplehfsis, palikke bahls fà lihfsis, rohkas sahze drebbeht, az-zis pahrwilkahs fà ar miglu.

„Wai Deewin! kas tew faisch? runna jel, Krühmin!“ seewa eefleedsehš.

„Nemnees drohschu firdi, mihla Anna,“ Krühminsch fazzija, „muhsu behdas un nelaimé paleef ar ween leelakas: man ja-maksa, to esmu galwojis; nauda naw atraddusees. Bet, woi tadeht mums buhs isfamist, kad Deews muhs tà pahraubada? Nè, mihla seewin, mums behdas buhs pastahwi-geem buht, un us to Kungu fazzih: Tatschu es weenumehr pee tewis paleeku, tu turri man pee tawas labbas rohkas; tu waddi man pehz tawa padohma, un usnemfi man pehz gohdà.“ — Anna pazehle arr sawu galwu, falikke rohkas us kruk-tim, Krühminsch stahweja behdigs pee winnas; tà tee ilgi kohpà stahweja. Uhrà puhte nakts-waktneeks, un dseedaja pehz sawa eeradduma kahdu garrigu dseesmu: „Kas Deewam debbefis leef waldbiht,“ — ta dseesma atskanneja scheem behdi-geem Deewa luhdsejeem, un schohs wahrduš fluffi lihds dseedadami, tee aisgahje gulleht. —

Dhtrà deenà srihweris dabbuja darbu; tas strahdaja, zif spehdams, ne brihtinu nekawedams, jebchu winna apgalwotas naudas maksaschanas-lais iddeenas nahze tuwak, tad tomehr winsch sawu seewu eedrohschinaja, un eepreezinaja, ka Deews gan palihdsefchoht.

„Ak Deews, peesuhfi man kahdu draugu un

glahbeju," tà Kruhminsch ar ween luhdse, bet deena aïsgahje pehz deenas, un wehl tas ne kahdu palihgu neatradde. Kad winsch tà behdigs un bailigs sehdeja rakstidams, — peenahze daschreis masajs behrns pee winna, uslikke galwinu us winna zelleem, un skattijahs mihligi un laipnigi us sawa patehwa. Tad schim apbehdinatam schie wahrdi nahze prahtà: Ko no mihlestibas darra, tas teescham nefs swehtibu un augtus, lai tee gan masi rahditohs, — un tà schis behrns bij winna eepreezinatajs un meera-engelis. Kad nakst sawu rohku no rakstischanas gribbeja atduffinaht, tad gahje pee aïsmigguscha behrnina gultas, un no tahs atkal aïsgahje preezigs un drohsch pee sawa darba.

Kad makfaschanas-deena atnahze, tad Kruhminsch teefas-kungam skaidri isfazzija, ka naudas ne-effoht, un luhdse, lai pagaidoht; warr buht, ka winsch kaut kà warreschoht glahbtees; warr buht, ka tas, kas naudu nehmis, pats to isfazzischoht. Teefas-kungs smeedamees atteize: „Es darru tà, kà likkumi pawehl, rihtu es juhs lickschu zeemà, un juhsu mantas pahrdohschu.“

Kruhminsch skattijahs behdigs us Annu un us to mihlu behrnu. Winsch dohmaja: Kur tee paliks, kad wairs newarreschu strahdaht? Bet winsch tà kà kaunedamees schahdas dohmas aïdsfinne; teem jaw bij dauds leelaks warrenaks un spehzigaks aïstahwetajs un apgahdneeks debbests, un winna pascha leeta taifna. Winsch fazzija drohschà prahtà: „Lai noteek, kas notikdams, es ne ko newarru darriht.“

Kruhminam bij ja-dsird dauds ruhktu wahrdu, ka tas effoht wiltigs un blehdigs, melkulis u. t. pr.,

bet tas zeete fluffu, jebſchu winna firðs par to no ſahpehm gribbeja luſt. Preekſch ta, kaſ firðis un ihkſtis pahrbauða, wiſch bij ſkaidrs un tihrs, un tas warrenajs winna taiſnibu gan iſweddiſchoht pee gaiſmaſ.

Ta deena bij klaht, fur Kruhminam bij ja-makſa ko bij galwojis. Teefaſ-kungs eenahze ar kaðdeem teefaſ-fullaineem Kruhmina iſtabâ, uſrak-ſtija winna nabbaðſibu un aiſſehgeleja wiſſu. Anna turreja wihra rohkaſ zeeti peeſpeeduſi pee ſawahm trihzedamahm luhpahm, jo to gribbeja aiſweſt uſ zeetumu, winna ſchehligas un mihligas firðs deht; — firðs tai gribbeja luſt, bet Kruhmiſch ar lehnugarru ſkattijahs uſ teefaſ-kungu, kaſ rakſtija pee winna tehwa-brahða tintes-glahſes. Urri ſcho nowehrteja ko ta makſaſchoht, un liſke pee zittahm leetahm uſ Kruhmina rakſtama galða. Zahnihts, kaſ tur ſpehleja, ſakehre to raibu glahſi, un tik ko bij ſakehriſ, ta tam iſkritte no rohzinahm, tinte iſliħje uſ griħdu un glahſe ſaſchkiħde druppu drup, pòs. Puiſenſ raudaja, teefaſ-kungs bahrehs par ſcho neeka leetu; ſaule eeſpiħdeja ſambari un uſ griħðaſ mirdſeja tohti; weenſ teefaſ-fullainiſ noleezees, uſnehme dahrgu dahrgu diinanta amini, kaſ warren dauðſ nauðaſ makſaja, un kaſ no taħſ ſapliħſuſchaſ tintes-glahſes, kurrari diwi dibbeni bijuſchi, bij iſkrittis. Tur taſ gudrajs ſiħſtuliſ bij paſleħpiſ wiſſu ſawu baggaſibu; un nu uſ reiſ wiſſ nahze gaiſma.

Kruhmina azzis pildijahs ar aſſarahm; taſ teize: „Pateeſi, tu eſſi taħðs Deewſ, kaſ noſleħpumuſ wedd gaiſma!“ Nu preezigſ apkaſampe ſawu miħlu behdigu ſeewinu. Un behrnſ bij atnahziſ pee ſaweem miħteem wezzakeem, un

issteepe sawas rohziņas pehz Annas, kuras bahli
waigi sahze palikt farkani; jo pehz leelahm beh-
dahm tai sahze jauna dsihwiba aust.

Urri pats zeetfirdigajs teefas = kungs firdi
tappe kustinahs, tas sarehme wiffus sawus pa-
pibrus kohpa un aisgabje tuhlin prohjam ar sa-
weem fullaineem. Kruhminsich nokritte ar Annu
us zetteem un luhdse ta:

Laws spehts, Kungs, ne-irr ismannams,
Tu Kungs no stiprahm rohtahm;
Tahm wifs, ko gribbi, eespehjam,
Tahs israut warr no mohkahm.
Kungs Zebaot! ta sauz un dohd
Tew gohdu debbes saime;
Leels padohms few Rahdahs. pee tew;
No tew nahk wiffa laime.

Ta luhdse tee no Deewa gauschi pahrbau-
diti laimigi zilweki; un masajs Jahnihts, — zaur
ko tee tahdu laimi dabuja un isglahbti tappe, —
apkampe sawas masas rohziņas teem ap faklu,
un smaidija mihligi ka mas eangelihst, kas teem
winnu mihligu prahtu un firdi jaw schein at-
maksaja. — P. — p. —

(4tai lappai pawaddons irr, kur atrohdahts: I. Uzzerre-
schana par to, ka Ahbraams irr mirris un no saweem
behrneem aprahs. II. Dseefma behdu laikâ. — 5tas un
6tas lappas pawaddonim eefschâ: I. Sinnahts, ka ar ewan-
geliuma mahzischanu eet tannis semmes ap widdeju juhru.
5tas lappas pawaddonâ atrohdahts arri: II. Dseefma, ar
to wirbrakstu: Palaujees Deewam. — 7tas un 8tas lap-
pas pawaddons atneffis: Sinnahts, ka ar ewangeliuma
mahzischanu eet Indijes semme, ihpaschi tanni aprinkî, ko
sauz Ugra. — Schai 9tai lappai pawaddons, kas saht flud-
dinaht: I. Ra ar muhsu dahrgu tizzibu eet Indijes semme,
ihpaschi tanni aprinkî, ko sauz Kalkutta. II. Wakkara-uhg-
schana festdeenâ.)

Latweeschu drauga

p a w a d d o n s

pee № 9.

28. Februar 1846.

S i n n a s

pahr to,

kà ar ewangeliuma mahzischanu eet paganu semmês.

D r e s d a j s g a d s.

Seita sinna.

Rà ar to eet Indijes semmê, ihpafchi Kal-
kuttas aprinkfi.

Pirna datta.

(Dahw. ds. 144, 3.) „Kungs, kas irr tas
zilweks, ka tu winnu pasihsti? Un tas
zilweka behrus, ka tu us winnu dohma?“)

Ra Deews zilweku leelâ wehrtibâ turr, to ne
fur tà ne warr atsiht, kà paganu semmê, fur winsch,
tas zilweks, no obtras pusses arkal isleekahs kà
ta wissu = sliktaka un neewata raddiba. Kad tur
apfkatta wissas tahs negantibas, fo tur pee zil-
wekeem atrohd, un zaur kurrahm tee pahr pascheem
lohpeem sliktaki leekahs, tad to ne ween ne warr fa-
prast, ka tas warr buht un kà Deews to palauj,
ka zilweks, kas pehz Deewa gihmja raddihts, tik
dsitti warr grimt, bet wehl ne gribbahs ne tizzeht,
ka jel Deews tohs tahdus tik dsitti grimmschus
zilwekus wehl ar sawahm azzim warroht usluhkoht.
Tomehr, lai tas nu tik netizzama leeta isleekahs,
tatschu tas irr teefa, ka Deewa swehtajs Gars
ne weenu ne atstahj tufschu, kad tas to preezas-
mahzibu usklausa, ka Deews ne weenu zilweku,
lai tas buhtu kahds buhdams, ne apsmahdejoht,
un ka winsch to grehku pulku ne mas tad ne us-
fkatta, bet ar sawu mihlestibu un schezlastibu ik
katram, kas sawu firdi winnam atdarra, tik turwu

eet un tik ilgi pee ta strahda, kamehr eefsch ta gaischs paleek un ka tad tas, kas wairak ne bija wehrts, ka nakti un tumsiba nosmakt, teek ar brihnischku gaismu peepildihts. Ja, jau irr notizzis, ka tee wissu-sliktakee nowahrtâ atmesti zilweki dauds reis paleek tee pirmee, zaur to, ka winneem firdis Deewa scheblastibai atwerrahs un leekahs par jaunu raddijumu pahrwehrt. Ak, zil tohti tas tohs missi-ones draugus eedrohschina, ne pee kahda zilweka, nedf tautas ismissetees, bet wissur, ir tur, kur pehz zilweku dohmahm ne ko ne warr zerreht, tizzeht, ka ir tur ta Kunga rohka spehj un sinn, ko isdarriht! Un ak zil tad tahtu muhsu dohmas irr no Deewa dohmahm, kas tahdeem frittuscheem zilwekeem par atpestischanu sawu paschu weenigu Dehlu irr dewis, kad mehs ilgi wehl apdohmajamees, woi buhschoht woi ne buhschoht wehrte tam woi scham zilwekam pakkat eet un luhkoht ar winnu darbotees —, kad kahdu tautu woi zilti turrâ par tahdu, ko wairs ne warr labboht, un kad ar sawu ihfu prahtu dohmajam, ka schè un tur ne ko labbu wairs ne warroht isdarriht! Bet kad nu tee missionari paleek drohschi, nomannidami, ka Deews to-zilweku tahdâ wehrtè turr', un kad winni tad ne peekuhst sawu darbu jo prohjam strahdaht un ne ar kahdu eemesli ne lauj sewi aiskaweht, tad arri muhsu firds ar to atkal warr atspirgt, kad tai daschu brihdi tahdas skummigas dohmas eeschaujahs, itt ka mehs preeksch Deewa wairs ne ko ne derretu. Pee missionehm redsam, ko Deews pee teem wissu-sliktakeem darra; ka tè nu wajag' muhsu firdei preezatees, kad us sew dohmajam, un drihktam zerreht, ka Deews arri muhs turr wehrtus sawas scheblastibas! Ta deht mums tohti derr, apraudsiht, ko tas Kungs pee teem paga-

neem darra, un tas mums tad leezina, zif wehrta weena dwehsele un arri ta muhseja irr Deewam. Un to mums mahzihs un rahdihs tee stahsti pahre diweem atgreessteem paganeem, Bengalenes wirspilssehtâ Kalkuttâ; të lassifim to, fo winni paschi wehl preeksch sawas fristibas pahre fewi irr ussimejuschi. Bet, pa preeksch lai pahrraugam, fâ tur ihpaschi pahre Bengalenes semini eet.

*

*

*

Të nu pirmak pahrraudsifim to sinnu, fo missionars Weibrecht tanni 1843schâ gaddâ Londones pilssehtâ kahdâ missionaru sanahkschanâ preekschâ lassifis. Winsch starp zitteem wahrdeem runnaja tâ: „Tanni augligâ widduzi, fo Bengalen fauz, un fur es weempadesmit gaddus strahdaju, dsihwo kahdi 30 millioni zilweki, kas deeweekteem kalpo. Kad tur pee Ganges-uppes frasteem iskahpj mallâ, un tur tahs lihdsenas weetas pahrestaiga, tad tur ar behdahin nomanna, ka tee lautini të tai wissu-gruhstakai un slistakai elku-kalposchanai nodewufchees. Tur reds, ka flimmi un mirdami zilweki teel pee tahs no winneem par swehtu turretas uppes nesti un tur eemesti, lai winnas uhdeni gallu dabbu. Wiss-zaur tur fateek lepnuš, gohda- un mantas- kahrigus brahminus, kas deewischku gohdu prassa, tohs semmakas kahrtas laudis appaksch neschehliga mahnu-tizzibas jubga speesch, zitteem zilwekteem pawehl, to tizzeht, kas tif scheem patihk. Katrâ zcemâ irr deeweeklim basniza; tee to breefnigu deeweekli, fo Siwa fauz, peeluhds, un affinainus uppurus nefs tai affinskahrigai deeweeklei, fo fauz Kali. Desmit tuhstohschi zilweki, tanni laikâ, kas winneem leekahstas isdewigakajs buht, steidsahs us Ganges-uppi,

tur sawus grehkus nomasgabt, un tad leelus wah-
 gus pilnus no ta uhdena wedd lihds preeksch teem,
 kas mahjâ palikkuschi. Winneem irr pulks swehtku,
 un tad schee apmahuiti lautini sawus deeweklus
 no kohka, no salnceem un dubleem, reebigi apmah-
 letus un apgehrbtus, breefmigi danzodami, fleeg-
 dami un brehkdami: hurribal! welf laukâ. Ihsî
 fakkoh: Indijes semme wehl irr tahda semme, kur
 tas sahtans miht, un kur winnam saws dsibwo-
 klis. Un tomehr dauds fuinti muhsu brabli wissu to
 breefmu bes kahdas firds juschanas usskatta un
 daschu reis' wehl sineedami isfakka: „„Alk tee ne-
 ganti Bengaleeneri!““ Alk draugi mihti, lai lab-
 bak' tohs noschelojam un Deewu kuhdsam, ka
 winsch muhsu firdi tahdu padarritu, ka ta sajustu
 to, kas tai ja-juh!“

Weitbrechts tad wehl stahsta pahr tahm gruhti-
 bahm, kahdas teem missionareem tur essoh. Winsch
 fakka: „Tahds missionars, kas tahs semmes wal-
 lodu labbi proht, un irr turklaht pazeetigs un miht-
 ligs, tahds drihs wissur atraddihs klausitajus, kas
 brihscham itt firdigi us winnu klausisees. Bet arri
 irr deesgan stipru cenaidneeku, ar ko zibnitees. Tee
 wiltigi un plehfigi brahmîni, tohti pahr to gabda,
 ka winnu wiltiba ne teek panahkta, un ka kristiga
 tizziba ne paliktu par waldineezi. Winni zellahs
 kahjâs, runna itt reebigi pretti un karro itt firdigi
 par sawu wezzu likkumu. Ja winni pasaules gu-
 driba irr labbi mahzijuschees, tad winni gan labbi
 proht wahrduhs salikt sawai runnai, bet tatschu ih-
 steni wissas winnu runnas irr tik ween ihfi wahr-
 di un mahnu-tizzigas pasakkas, un schi irr wissa
 winnu gudriba. Kad tee wissu sawu gudribas pa-
 dohinu iskrahmejuschi, wehl ne teek gallâ, tad rau-
 ga sewi aistahweht ar to, ka prettineekus mehda

un neewa. Vats esnu dsirdejis, ka winni us fa-
weem tizzigeem pahr mums tà runna: „Sarga-
jeetees no teem zilweeem; winni irr wiltneeki un
breesmigi eenaidneeki. Ja juhs winnus klausat, tad
teescham frittiseet behdàs un nabbadsibà eefschà.“
Ja kahdi zilweki tatschu zaur Deewa schehlastibu
sahf kahroht pehz tahs pestischanas zaur Jesu Kristu
un mums par preeku to ewangeliuma tizzibu ap-
leezina, tad tà rahdahs, itt ka wiß elles spehks
prett mums un prett muhsu jauneem beedreem
buhthu fazehlees. Winnu wezzaki, brahti un tu-
weji raddi paleef winneem par teem nifnakeem ee-
naidneekeem; un tee gahda, fo warredami, tohs
no schi labba — jeb, fà winneem leefahs, bree-
siniga — zetta aisturreht. Brihscheem winni luhfo
tahdam sawain tuwejam nahwes-sahles cedoht; un
dauds reis us to ihpaschi derreti launi zilweki ar
rungahm rohka eelauschahs muhsu brahtu istabàs,
tohs jaunus kristigas tizzibas beedrus is turrenes
isdsiht. Arri tas missionareem firdi gruhti grausch,
fa tur tee lautini tahdi auksti irr prett to Deewa
pateesibu un ar saweem darbeem to ween rahda,
fà dsilli winni grehks un negantibà nogrimmu-
schi. Es redseju daschus tuhkstohschus zilwekus,
kas pa dauds reisehm to preezas-mahzibu bij klau-
sijuschees, bet kas tomehr tahdi pat firdi auksti un
zeeti, fà bijuschu, palikke. Dauds no winneem,
kad teem isskaidro, us fo tas zilweks no Deewa
raddihts, to ne gribb atsicht par waijadfigu lectu,
fa waijagohht grehkus noscheloht, un atgreestees.
Winni fakka: „Deews manni irr raddiis tà, fà
es esnu; un kad winnam patihf, tad winsch ik deenas
manni warr atgreest.“ Tà fà winnu swehtas grab-
matas mahza, tad tà patt tas labbums, fà arri tas lau-
num, nahfoht no Deewa. „Kas tas grehks irr? kas

to irr raddijis?"" tà winni mums prassa, kad mehs bihbeli winnu preekschâ atverram wallâ; un tà jautadami winni israhdahs, itt kâ buhtu muhs winnejufchi, itt kâ winni tahs mahzibas no bihbeles nu buhtu apfluffinajufchi. Wiini dohina, ka grehts effoht kahda sawada leeta, kahds dsihws raddijums."

„Winnu grammatas mahza, ka wiffi darbi, dohinas un wahrdi effoht jau preeksch dsunschanas ar ne-isdsehschameem bohktabeem zilwekam galwâ eerakstiti; un tadeht winnam wajagohht to wiffu isrunnaht un isdarriht. Zittadi winsch ne warroht, un winnam pahr to ne wajagohht ne kahdu atbildeschanu doht."

Missionars Weitbrechts arri to stahsta, kahdus auglus tee missionari tur pamasitim panahfufchi. Winsch fakka: „Waldischana muhs glahbj un aisstahw — winna ar teem deewefleem ne mas ne tinnahs — reisneeku nodohschanas irr atlaistas — muhsu darbam teek usstizzehts un wiffa semne preeksch mums irr wallâ. Garr to zellu no Kalkuttas libds Burdwan pilsehtas irr zeems no 5 libds 10 tuhktohscheem eedsihwotaju; mums irr dohts brihw us pilsehtu eelahm un wifszaur to preezas-mahzibu fluddinaht; retti kahdâ weetâ reds jaunnu deewekta basnizu buhwejoht, un dauds weetas tahs wezzas fakriht druppôs. Brahminu gudribas skohlas teek atstahstas, — wairs ne desmita datta no ta, kas preeksch 50 gaddeem us winnu gudribahm dewahs, tais skohlâs naw atrohdama — tee lautini labpraht tihko ar mums farunna-tees un no mums mahzitees. Brahmini weetu weetahm irr nostahjuschees, kristigai tizzibai pretti turretees, un aisstahweht sawu, skaidri saprasdami, ka winni scho sawu ar kristigu pateesibu ne warr salihdsinaht. Indijes eedsihwotaji ar katru deemu

wairak mohstahs no sawa nahwes meega un peefriht tai dewischkai gaisinai; un fur tif to preezibas mahzibu pasluddina un jauneklus mahza, tur laudis mohstahs. Winni sawas swehtas grabmatas irr usgahjuschi tahdu preeksch-sluddinaschannu, ka pehdejös laikös sawada tauta na wakkara-puffes atnahschoht, winnu semmi uswarreschoht un winnu tizzibu un beedribas isnihzinaschoht. Brahmini paschi to apleezina un wiffi itt stipritizz, ka Calenderi effoht ta tauta. Zo winni fakka: „„Jubs effat muhsu semmi uswarresjuschi un jubsu missionari abrda muhsu tizzibu abra, un to jubseju eezelt.““ Woi tad nu schè ne warram no wiffas firds fazzibt: Amen?“

7.

(Zittas nodattas us preekschu.)

Wakkara-luhgshana festsdeenâ.

Tas Kungs irr leelas leetas pee man darrijis, par to es preezajohs. Lihds scheien tas Kungs man irr palihdsejis. Tâ es teizu, mans Kungs un mans Deews, schahs neddetas beigumu atkal laimigi peedsihwojis. Kungs, zif leela irr tawa schehlastiba, ta irr ikrihtu jauna. Ir schinni neddetâ tu sawus spahrnus pahr man isplattijis, man sweifu wesselu usturrejis, man pee meefas un dwehfeles dauds labba darrijis, arri mannus mihlus effi glahbis un schehlojis. Pateeff, tas irr taws darbsween, ka es scho neddetu tif laimigi pawaddijis. Tapehz teiz to Kungu, manna dwehsele, un wiss, kas eeksch mannim irr, winna swehtu wahrdu; teiz to Kungu, manna dwehsele, un ne aismirsti, ko winsch tew labba darrijis. Ak zif dauds schinni neddetâ mirruschi, un es wehl esinu dsihws zur tawu schehlastibu. Zif daudseem schi neddetâ fahpju pilna bijusi, bet man tu to lizzis pawaddiht ar meeru.

Zik daudseem bij ja-reds behdas un mohkas, bet man ne kas naw aistizzis. Es tew pateizu, ak tehws, par tawu glahbschanu un schehlastibu; es tew pateizu par tawu mihlestibu un spehzigu palihdsibu; es tew pateizu par wissu labbu, ko tu man pee meefas un dwehseles parahdijis. Ak mans Deews, peedohd' man arri no schehlastibas, ko es schinnit neddelâ nepareisi darrijis; tas man tohti schehl un gauschi fahp; peedohd' man tawa mihta dehla labbad. Es jaunâ neddelâ fargadamees fargaschohs no wiss-wisseem grehkeem, un eeksch swehtibas un eeksch taisnibas tewim kalposchu wissu sawu muhschu. Es teizu tew pehz glahbschanas, kas man par labbu isdewahs scho neddel' lihds schim wakfaram; wehl turplikam pateikschu tawam gohdinam. Schi neddel' ar scho deen' aiseet; kad tuunscha firds gan mas warr sineet, tad tu man spihd' ar spohschumu un lihgsnibu, nogreesdams wissu skumschahu. Tâ sinnaht warru, kâ aismigt, kâ labbi zeltees, kâ istift, kad manna firds tew, Jesu, reds; nahz' un apfeds' man gult, un azzis kohpâ slehds'! Ak tehws, preeksch meega peedohd' man to schodeenigu pahrkahpfschan', ar darbeem, dohmahm, fird' un mehl', un daudsfreis' wehl; peedohd', tas man irr gauschi schehl! Eeksch mannim schkihsta firds lai miht; kaut gan tahs azzis kohpâ kriht, lai dwehsel' tomehr mohdrejahs, un behdinâs us tewi sapnit nopuhshahs! Ar Jesu gribbu gulleht eet, schê duffeht, tur eeksch preeka smeet. Nu Amen! Jesu, man palihds', ispesti drihs! Pee tewim muhschigs preezas-brihds! Amen. 41.

Brihw drikkht. No Widsemmes General-gubernementes puffes :

Dr. C. E. Napierſky.

